

Schoolplan 2019-2023

School	: De Bongerd Schoolstraat 8 5438 AC Gassel
NAW	: 04FQ00
Directeur	: Marja Brinkhoff
Datum	: mei 2019

Inhoud

Schoolplan 2019-2023	1
Inleiding	4
1 Algemene informatie.....	5
1.1 Optimus Primair onderwijs.....	5
Moreel kompas	5
Kernwaarden.....	5
Wereldonderwijs!	5
1.2 Naam van de school	6
Algemene kenmerken van de school.....	6
Wie is de school.....	6
Waar staat de school voor.....	8
2 Onderwijskundig beleid	13
2.1 Onderwijskundig beleid vanuit de Koers Wereldonderwijs!	13
2.2 Onderwijskundig beleid vanuit de visie van de school.....	13
Basiskwaliteit	13
Eigen Ambities.....	16
2.3 Pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat vanuit de koers van Optimus	17
2.4 Pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat vanuit de visie van de school 18	
Basiskwaliteit (SK2)	18
Veiligheidsbeleid (SK1)	19
Eigen Ambities.....	20
3 Personeelsbeleid	21
3.1 Personeelsbeleid vanuit de Koers Wereldonderwijs!	21
3.2 Personeelsbeleid vanuit de school.....	22
Basiskwaliteit	22
Eigen ambities	23
4 Kwaliteitszorgsysteem.....	24
4.1 Kwaliteitszorg binnen Optimus	24
Verantwoording en dialoog	25
Kwaliteitscultuur	25
4.2 Kwaliteitszorg vanuit de school	25
Basiskwaliteit	25
Verantwoording en dialoog	25
Kwaliteitscultuur	26
Eigen ambities	26
5 Algemene informatie.....	28
6 De ambities op een rij	29
Bijlage: Instemming schoolplan 2019-2023	32

Vaststelling schoolplan 2019-202332

Inleiding

In dit schoolplan 2019-2023 beschrijven we hoe wij als Bongerd naar ons onderwijs kijken, wat wij belangrijk vinden en waar wij de komende vier jaar aan werken.

Dit is gedaan vanuit drie perspectieven n.l.:

- De Basiskwaliteit (minimale inspectie-eisen)
- Het Koersplan van Optimus (gezamenlijke visie Optimus)
- De eigen ambities van De Bongerd (school specifiek)

Om het onderwijs aan onze kinderen te versterken, willen wij als team groeien naar een professionele leergemeenschap (PLG). Van 'professioneel samenwerken' komen tot 'samen professionaliseren' (Hargreaves, A, 2019). Hierbij zijn de onderwijskwaliteit (cultuur) en de onderwijsorganisatie (structuur) onze focus.

Onze plannen en ontwikkelingen beschrijven we in Ambitie- en Kwaliteitskaarten.

Ambitiekaarten beschrijven onze ambities voor een schooljaar (jaarplan) en meerdere jaren (schoolplan); Kwaliteitskaarten laten zien welke afspraken wij op allerlei gebieden hebben ('Zo zijn onze manieren').

Minimaal een keer per jaar worden alle kaarten besproken en indien nodig aangepast.

Zo borgen we de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) en zorgen we voor continuïteit.

Het schoolplan is opgesteld door de schoolleider en het team, waarna het ter goedkeuring is voorgelegd aan de MR.

Wij vertrouwen erop dat u door het lezen van dit schoolplan een beeld krijgt van onze werkwijze en ambities!

1 Algemene informatie

1.1 Optimus Primair onderwijs

De Bongerd valt onder het bestuur van Optimus Primair onderwijs. Optimus primair onderwijs bestaat uit 31 basisscholen, waaronder twee speciale scholen voor basisonderwijs, in de gemeenten Oss, Grave, Cuijk, Boxmeer en Landerd. Optimus verzorgt onderwijs aan zo'n 4800 leerlingen door ruim 500 medewerkers. Algemene informatie over Optimus Primair onderwijs is te vinden op de website www.optimusonderwijs.nl

Kernopdracht Optimus

De kernopdracht van Optimus beschreven als volgt:

We begeleiden kinderen in hun ontwikkeling tot gelukkige, zelfstandige en kritische wereldburgers, die vanuit tolerantie en respect in verbinding staan met anderen en zo bijdragen aan een duurzame samenleving. We zorgen er met hen voor dat ze beschikken over de benodigde kennis, sociale en culturele vaardigheden en een eigen moreel kompas

Moreel kompas

De vier deugden die Plato en Aristoteles beschreven, Verstandigheid, Moed, Gematigdheid en Rechtvaardigheid vormen de oriëntatiepunten voor ons onderwijs, de manier waarop we (samen) werken en ontwikkelen. Het is de inspiratiebron voor onze leercultuur en draagt bij aan de karaktervorming van onze leerlingen.

Kernwaarden

De manier waarop we de werkelijkheid ervaren wordt ingekleurd door onze kernwaarden. Het zijn deze waarden die bepalen welke verhalen we delen, welke keuzes we maken. Optimus werkt vanuit de volgende waarden:

- Kwaliteit
- Ontwikkeling
- Resultaat
- Verantwoordelijkheid
- Verbondenheid
- Vertrouwen

Deze waarden vinden we belangrijk en we maken deze zichtbaar in ons onderwijs, ons werkgeverschap, onze manier van presenteren en communiceren en in onze manier van samenwerken. We hopen dat de belanghebbenden in de onze omgeving deze waarden herkennen en ervaren.

Wereldonderwijs!

In de Koersnotitie Wereldonderwijs! beschrijft Optimus zes toekomstuitspraken waaraan zij wil werken op de scholen. Deze toekomstuitspraken vormen de leidraad in de koersperiode.

- Ieder kind wordt gezien en gehoord
- Ontwikkeling vindt plaats in verbinding tussen kind, ouders en school
- In een inspirerende omgeving is iedereen eigenaar van zijn leer- en ontwikkelproces
- Iedere leraar van Optimus onderzoekt en ontwerpt onderwijs
- Optimus ontwikkelt zich door tot en kennisintensieve lerende organisatie
- Locaties van Optimus zijn zichtbaar verbonden met de omgeving

(de koersnotitie Wereldonderwijs! is te vinden op <https://www.optimusonderwijs.nl/nl/wereldonderwijs>)

1.2 De Bongerd

Algemene kenmerken van de school

De Bongerd is een dorpschool in Gassel, naast het historische stadje Grave in Noord-Brabant. Gassel is een kleine gemeenschap, die vroeger veel boomgaarden (bongerds) kende. De school ligt aan de doorgaande weg, in de buurt van het kerkplein met een kleine winkelvoorziening.

De directie van de school bestaat uit de directeur die, onder eindverantwoordelijkheid van het College van Bestuur (CvB) van Stichting Optimus Primair Onderwijs, leiding geeft aan de school. De directeur is integraal verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het uitvoeren van het beleid. Het team en de directeur samen zijn op weg naar gedeeld leiderschap. Het team bestaat naast de directeur uit zeven leerkrachten, waaronder een mannelijke collega. Binnen het team werkt een collega als Intern Begeleider, een collega als I-coach en een als Taalcoördinator. Tevens hebben we een ochtend per week de beschikking over een administratief medewerker en drie ochtenden een conciërge. De school heeft een Kinderraad, een Ouderraad en een Medezeggenschapsraad. Op stichtingsniveau kent Optimus een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR).

Onze school heeft vier combinatieklassen namelijk groep 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8. De kinderen krijgen per leerjaar instructie, maar regelmatig worden ook instructies aan de hele groep gegeven. Hierbij maken we gebruik van Expliciete Directe Instructie (EDI), welke in onze visie nader staat uitgewerkt.

Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag werken we van 08.30-12.00 uur en van 13.15 – 15.15 uur. Groep 1/2 heeft op vrijdagmiddag vrij en op woensdag is de school om 12.15 uur uit. Het overblijven en de voor- en naschoolse opvang wordt door aanbieders uit de regio verzorgd.

Binnen ons gebouw hebben wij twee ochtenden de peuterspeelzaal van De Eerste Stap. Door op deze ochtenden de peuters met groep 1/2 mee te laten doen, kunnen we thema's afstemmen en verloopt de overstap naar groep 1 vanzelfsprekender. Er wordt logopedie en fysiotherapie geboden, na schooltijd muzieklessen gegeven, kinderen krijgen individuele dyslexiebegeleiding en een aantal kinderen heeft een arrangement vanuit samenwerkingsverband Stroomland.

Als dorpschool maken we deel uit van deze gemeenschap en daarom proberen we hiermee zo veel mogelijk aansluiting te zoeken. We werken samen met de Oranjevereniging (Koningsspelen) , Heemkundekring (tentoonstelling in school), gemeenschapshuis/sporthal De Viersprong (gymlessen en festiviteiten), de fanfare (muzieklessen, gastlessen en bij festiviteiten), de bieb en Catharinahof in Grave (musical).

Wie is de school

De meeste kinderen die onze school bezoeken wonen in Gassel, waarvan sommigen in het buitengebied of op de dorpsgrens met Velp/Escharen. Enkele leerlingen uit Gassel zitten buiten de gemeentegrens op het Speciaal Basisonderwijs (SBO) of Speciaal Onderwijs (SO). Om deze kinderen toch zoveel mogelijk bij het dorp te betrekken worden zij, indien mogelijk, uitgenodigd bij activiteiten van De Bongerd.

Het percentage leerlingen met een migratieachtergrond tussen 2009-2017 lag met 5% onder het landelijk gemiddelde (16-18%). Het percentage leerlingen afkomstig uit gezinnen met relatief lage inkomens was in 2016-2017 29%. Dit neemt steeds verder af

en ligt eveneens onder het landelijk gemiddelde (40%). Het aantal eenoudergezinnen was in 2016-2017 5% en daarmee lager dan het landelijk gemiddelde (16%).

Landelijk gezien (uitstroomcohort 2012, 2013 en 2014) zit na 3 jaar voortgezet onderwijs 65% van de leerlingen op het gegeven advies; bij De Bongerd is dit 69%.

In onderstaand overzicht staan de uitstroomgegevens van 2013-2018 naar het voortgezet onderwijs gerubriceerd:

VWO	HAVO/ VWO	HAVO	HAVO/ VMBO-t	VMBO-t	VMBO- t/g	VMBO- t/g/k	VMBO- basis/kader	PRO
11	8	15	11	8	5	3	7	0

In de periode van 2011-2018 zijn er 3 kinderen in het Speciaal Basisonderwijs (SBO) en 3 kinderen in het Speciaal Onderwijs (SO) hun kansen gaan verzilveren.

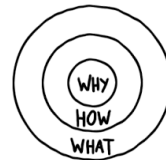
De laatste vier jaren laat het leerlingenaantal een daling zien van 209 naar 89 kinderen (peildatum 1 oktober 2018). De verwachting is, dat dit de komende jaren weer enigszins zal stijgen, gezien een aantal nieuw te bouwen woningen.

Waar staat de school voor

'Leren is prachtig; samen is krachtig!'

Als team willen we vooral de *goede* dingen *goed* doen!
We werken daarom vanuit de bedoeling (Sinek, S., 2009). We vragen ons eerst af Why? we iets zouden willen doen. Daarna bekijken we How? doen we dat dan en tenslotte What? daarvoor nodig is.

Vanuit deze gedachte hebben wij voor onze school een motto geformuleerd:

'Leren is prachtig; samen is krachtig!'

Hierin ligt zowel onze focus op kennis (Leren is prachtig), als ook ontwikkeling en samenwerking met allerlei partners (Samen is krachtig) besloten.

Vervolgens hebben wij hieraan drie richtinggevende uitspraken toegevoegd:

- * Wij leren van en met elkaar
- * Wij geven en krijgen vertrouwen
- * Wij mogen en durven onszelf te zijn

Bovenstaande zien wij dan ook als onze missie.

Om ons werken vanuit bovenstaande overtuigingen 'handen en voeten' te geven, hebben we dit uitgewerkt in onze visie, met behulp van onderstaand visiekwadrant.

Figuur 1 – Het visiekwadrant (Bron: Academia Business College)

1. Visie op leren

Onze visie op leren hebben we gebaseerd op drie pijlers n.l. Kwalificatie, Socialisatie (Burgerschap) en Personalificatie (Biesta, G., 2018).

Kwalificatie

Leren zien wij als een blijvende verandering in het lange termijn geheugen. Bij dit leren, het verwerven van kennis, laten we ons informeren door de wetenschap en cognitieve psychologie. We gaan er vanuit dat het belang van aangeboren talent wordt overschat en hechten meer waarde aan kansen bieden, motivatie en inspanning (Ericsson, A, 2016). Door de theorie weten we hoe wij kennis opdoen (aanhaken aan voorkennis) en wat er gebeurt als we teveel tegelijkertijd moeten verwerken (cognitieve overload). We laten ons niet leiden door aannames als soorten leerstijlen, meervoudige intelligentie of 21 century skills, maar door bewezen leerprincipes als hoge verwachtingen hebben, heldere doelen stellen, reeds aanwezige kennis blijven oefenen en continue feedback geven. We realiseren ons dat denken moeilijk is en aangeleerd moet worden. Hiervoor ontwikkelen we kenniskaarten. Hoe meer je weet, hoe weerbaarder je bent en hoe beter je je kunt handhaven in de maatschappij. Kennis als wapen tegen kansongelijkheid. Kennis is essentieel en gaat dus voor vaardigheden oftewel vaardigheden zijn een gevolg van kennis!

De negen principes van Daniel Willingham vormen dan ook uitgangspunt voor ons handelen:

1. Mensen zijn van nature nieuwsgierig, maar van nature goed denken doen ze niet
2. Feitelijke kennis gaat vooraf aan vaardigheid
3. Wat we onthouden is wat overblijft van het denkwerk
4. Nieuwe dingen begrijpen we in de context van wat we al weten
5. Bekwaamheid vereist bewust geconcentreerd inoefenen
6. Cognitie is aan het begin van een training helemaal anders dan aan het eind
7. Als het om leren gaat lijken kinderen veel meer op elkaar dan ze verschillen
8. Intelligentie kan veranderen door volgehouden hard werk
9. Lesgeven moet bewust worden geoefend om beter te worden

In ons onderwijs zie je dit terug in het doelgericht oefenen; we zijn geen methodeslaaf. Ook herkenbaar in de effectieve directe instructie (EDI), waarbij kinderen pas zelf aan de slag gaan als ze het probleem voldoende beheersen. We leggen veel uit, doen voor (modellen) en leren zo veel mogelijk collectief. We kiezen dus bewust niet voor zelfontdekkend leren. 'Leerkrachten hebben de sterkste invloed op het leren' (Hattie, 2012). Cognitief succes geeft motivatie; die motivatie komt er dus wel, als het leren lukt. Hierbij is het *formatief evalueren* een belangrijke component.

Formatief wil zeggen, dat je de prestaties van een kind niet vergelijkt met die van andere kinderen, maar met zijn eigen eerdere resultaat. Daarmee brengen we de persoonlijke ontwikkeling in kaart. Formatieve toetsen worden dus gebruikt om feedback aan kinderen te geven, om zo hun prestaties te verbeteren. Formatief wil ook zeggen vooraf het leerdoel en de succescriteria met het kind bespreken.

Met *evalueren* wordt bedoeld de manier waarop we kinderen vooruit helpen in hun leerproces: door feedback te geven, vragen te stellen, het leerdoel helder te maken en aan te geven hoe een goed resultaat eruit ziet. Essentie hiervan is dat leerlingen niet werken voor een beloning, maar omdat ze iets willen bereiken. Ze willen zich proberen te verbeteren ten opzichte van hun eerdere prestaties.

In ons onderwijs maken wij selectief gebruik van ICT. Wij zijn ons bewust dat ICT aandacht- en taakwisseling vraagt. Daarom wordt het voornamelijk ingezet bij automatisering en minder bij nieuwe lesstof. Het didactisch handelen van de leerkracht blijft het meest belangrijk voor het leerrendement, dus alleen als het ondersteunend is aan ons onderwijs, zetten wij dit in. Een voorbeeld hiervan is Snappet, een adaptief onderwijsplatform, dat wordt aangeboden op de Chromebooks. Leerlingen werken aan opgaven zoals in een werkboek, maar dan op een eigen tablet. Dit is zinvol omdat:

- Effectieve feedback helpt (kind weet direct of opgave goed/fout is)
- Meer oefenen helpt (niveau past zich aan eerdere prestaties aan; adaptief dus)
- Zelfstandig doorwerken op hoger niveau helpt (leerkracht heeft continu zicht op prestaties, waarop instructie kan worden aangepast)

Met een goede implementatie en goede technische beheersing door de leerlingen kunnen

resultaten, vooral bij de hogere niveaus, verbeteren (Faber et al, 2016).

Socialisatie (Burgerschap)

Wij vinden het belangrijk dat onze kinderen actief deelnemen aan de Nederlandse samenleving en van hieruit begrip en waardering kunnen opbrengen voor allerlei culturen en samenlevingsvormen in Nederland en daarbuiten. Activiteiten die wij in dit kader doen, staan in het document 'Burgerschap op De Bongerd' en worden nader uitgewerkt op een Kwaliteitskaart. Enkele voorbeelden zijn de Kinderraad, Sociom vluchtelingenwerk en de Unicefloop. Actualiteiten komen bijvoorbeeld tijdens de nieuwskring (groep 5-8) aan bod.

Personificatie

Wij vinden persoonlijk leiderschap belangrijk; leerlingen en collega's die eigen verantwoordelijkheid nemen. Hiermee bedoelen we dat iedereen uit zichzelf verantwoordelijkheid voor groei wilt nemen. Groei van onze kinderen, onszelf en het team (cultuur). Iedereen neemt zelf regie met betrekking tot gedrag en persoonlijke ontwikkeling. Daarbij gebruik makend van de eigen kwaliteiten, talenten en valkuilen. Zo ontstaat gedeeld leiderschap (autonomie).

We geven dit vorm door bijvoorbeeld het houden van driegesprekken, waarbij het kind, de ouders en de leerkracht samen kijken naar de ontwikkelingslijn. Kinderen leren hun mening vormen en geven bijvoorbeeld door middel van de boekenkring en in de Kinderraad.

2. Visie op leren organiseren

Hierbij gaan wij uit van de tien principes van Barka Rosenshine:

1. Herhaal dagelijks wat ze eerder leerden (inslijpen in lange termijn geheugen)
2. Nieuwe stof in kleine stappen aanbieden
3. Stel veel (denk)vragen
4. Geef uitgewerkte voorbeelden (modellen)
5. Begeleid inoefenen (docent-gestuurd)
6. Controleer begrip
7. Succes bieden
8. Ondersteun met scaffolding (steigers)
9. Zelfstandig laten oefenen
10. Activeer geleerde voorkennis (herhaal per week/per maand)

In onze groepen gaan we uit van het leerstofjaarklassensysteem. Daarbij kijkend en rekening houdend met individuele mogelijkheden en aanpassingen per kind.

Groepsdoorbrekende activiteiten zijn er bijv. tijdens de knutselochtenden met Pasen of Kerst en tijdens de Koningsspelen. Bij thema's van taal/rekenen of zaakvakken is deze werkwijze nog niet verwerkt in ons dagelijkse onderwijs.

Het effectieve directe instructie-model (EDI), kent een verdeling van fasen n.l. lesdoel en activeren voorkennis, onderwijzen van concept en vaardigheid, begeleid inoefening en verwerking. Tijdens deze fasen kiezen we ervoor om niet alleen gelijkgestemden bij elkaar te zetten. Te vroeg en te veel individualiseren bevordert kansongelijkheid. Leerling en leerkracht beslissen hoe er tijdens deze fasen het beste afgestemd kan worden op leertijd en ondersteuningsbehoeften.

Met toetsen gaan wij selectief om. Om zicht te krijgen op wat het kind nodig heeft, toetsen we zo veel mogelijk vooraf. Hiervoor gebruiken we de methode-toetsen.

Daarnaast blijven wij uiteraard ook summatief toetsen (achteraf) om het uiteindelijke leereffect te meten. Dit zijn bijvoorbeeld de CITO-toetsen.

Tijdens de groepsbesprekingen met de intern begeleider wordt gekeken, welke groep bij welk vakgebied extra- of juist minder tijd verdient. Het lesrooster wordt hierop afgestemd.

doelen stellen), verbeteren (hoe gaan we het beter doen?) en vernieuwen (door de vraag te stellen waarom we met het oude zouden willen stoppen). Wat goed is, behouden we. Verandering vindt vooral plaats door professionalisering, zoals hierboven staat beschreven.

2 Onderwijskundig beleid

2.1 Onderwijskundig beleid vanuit de Koers Wereldonderwijs!

Optimusscholen zorgen ervoor dat leerlingen een breed fundament krijgen waarop ze verder kunnen bouwen in het vervolgonderwijs. In het onderwijs komen de drie doeldomeinen Kwalificatie, Persoonsvorming en Socialisatie (G. Biesta) geïntegreerd en zichtbaar aan bod. Scholen zorgen ervoor dat ze voldoende opbrengsten halen op de kerndoelen en dat meer dan 95% van de leerlingen het referentieniveau 1F op de kernvakken bereikt. Wanneer scholen moeite hebben om de opbrengsten te realiseren vindt een nadere analyse plaats en wordt vanuit het bestuur gerichte ondersteuning aangereikt.

Optimusscholen zijn erop gericht dat ieder kind leert, dat ieder kind voldoende vaardigheidsgroei laat zien. Wanneer de grenzen van ontwikkeling in beeld komen kan de school extra ondersteuning realiseren. In het schoolondersteuningsprofiel staat beschreven welke mogelijkheden de school, Optimus en het samenwerkingsverband kunnen bieden. Het schoolondersteuningsprofiel wordt een keer per vier jaar geactualiseerd en door het bestuur vastgesteld.

Optimus ondersteunt de scholen op verschillende manieren om het onderwijs zo goed mogelijk op leerlingen af te stemmen, bijvoorbeeld door consultatieve besprekingen en coaching op de werkplek, maar ook door de mogelijkheid om onderzoek uit te voeren. Vanuit de samenwerkingsverbanden kan de school op maat arrangementen aanvragen. Optimusscholen kunnen voor specifieke doelgroepen een beroep doen op algemene voorzieningen, zoals taalklassen in het kader van taalachterstanden, peergroepen in het kader van onderwijs aan hoogbegaafden en Leonardogroepen voor hoogbegaafde leerlingen die dagonderwijs nodig hebben.

Optimusscholen maken zich sterk voor een doorgaande lijn in de ontwikkeling van leerlingen van 0-14 jaar. Met ketenpartners, zowel voorafgaand aan de basisschool als bij uitstroom naar het voortgezet onderwijs zoeken zij naar de mogelijkheden om de doorgaande lijn in ontwikkeling zo goed mogelijk te realiseren door processen en inhouden af te stemmen op elkaar.

Optimusscholen zijn toekomstgericht en maken gebruik van de mogelijkheden van ICT in het onderwijs. De infrastructuur is op up tot date, de software tot the point, de professionaliteit van de leraren is actueel.

2.2 Onderwijskundig beleid vanuit de visie van de school

Basiskwaliteit

De wet geeft aan wat welke onderdelen van belang zijn om te voldoen aan de basiskwaliteit. Dit hoofdstuk beschrijft het aanbod van de school (OP1), het zicht op de

ontwikkeling van leerlingen (OP2), de resultaten (OR1) en de sociale en maatschappelijke competenties (OR2).

Ons onderwijs is gericht op het bereiken van de kerndoelen en referentieniveaus Taal en Rekenen. De school maakt daarbij gebruik van moderne methodes die aansluiten bij onze visie op onderwijs. Voor de vakken Taal (inclusief Technisch- en Begrijpend Lezen) en Rekenen volgen we in principe de doorgaande lijn van de methodes. Bij het aanbieden van lesstof blijft het doel van de les leidend; dit betekent dat we soms beredeneerd afwijken van de methode.

Vakken en gebruikte methoden

Vak	Methode	Groep	Toetsing
Taal	Schatkist Fonemisch Bewustzijn	1-2	CITO Taal voor Kleuters Toets Beginnende geletterdheid
	Veilig leren lezen (Kim-versie)	3	Methode-toetsen
	Taal in Beeld 2	4-8	Methode-toetsen CITO Woordenschat
Spelling	Veilig leren lezen (Kim-versie)	3	Methode-toetsen CITO Spelling
	Spelling in Beeld 2	4-8	Methode-toetsen CITO Spelling
Technisch lezen	Schatkist	1-2	Beginnende geletterdheid
	Veilig leren lezen (Kim-versie)	3	Methode-toetsen CITO AVI CITO DMT
	Estafette	4-8	
Begrijpend luisteren	9 strategieën	1-8	
Begrijpend lezen	Bliksem Blits	5-8	CITO Begrijpend Lezen
Studerend lezen	Blits	5-8	
Rekenen	Schatkist	1-2	CITO Rekenen voor kleuters
	Rekenrijk	3-8	CITO Rekenen CITO Basisbewerkingen
Schrijven	Pennenstreken	1-2	
	Pennenstreken 2	3-8	
Wereldoriëntatie	Zaken van Zwijsen (aard, gesch, natuur)	5-8	
Creatief	Moet je doen!		
Verkeer	Klaar...over! ANWB Streetwise Verkeersexamen BVL-label		
Wetenschap en techniek	Techniektorens Techno Promo Gastlessen RU Ixperium		
Cultuur	Beleidsplan met jaarlijkse accenten	1-8	
Levensbeschouwelijke vorming / Burgerschap	WO-vakken Blits (nieuw)		
Sociaal-emotionele ontwikkeling	Kinderen en hun sociale talenten		Scol

	(KES) / PBS-uitgangspunten		
Bewegingsonderwijs			
Engels	Groove me	5-8	

Taal

Taal is van levensbelang. Taal heb je nodig om de wereld om je heen te begrijpen en interpreteren. Met taal kun je je uitdrukken en is communicatie met anderen mogelijk. Taal is dus geen doel op zich, maar staat in dienst van al het leren bij andere vakken. Daarom besteden wij veel aandacht aan taal. Hieronder verstaan we mondelinge- en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden zoals woordenschat, technisch-, begrijpend- en studerend lezen, spelling van (werk-)woorden. Onze taalcoördinator zorgt voor de doorgaande lijn binnen de school.

Begrijpend- en studerend lezen

De technische leesvaardigheid is geen doel op zich, maar is bedoeld om teksten inhoudelijk te kunnen begrijpen. Daarom oefenen wij veel met tekstbegrip, de bedoeling van een tekst, verwijzingen en interpretaties van teksten.

Hiervoor leren wij de kinderen een negental strategieën aan, die zij in allerlei situaties kunnen toepassen. Zo proberen we de hele dag door hieraan bij te dragen.

Rekenen

Rekenen bestaat uit basisvaardigheden en meer ingewikkelde bewerkingen. Voor de basis maken wij dagelijks gebruik van automatiseringsoefeningen.

Bij de meer complexe sommen komt taalbegrip (wat wordt er precies gevraagd?) en inzicht in de oplossingsstructuur aan bod.

Wereldoriëntatie

Bij deze vakken werken de kinderen met de digitale methoden van Zwijssen.

Onze ambitie is om dit in de toekomst geïntegreerd te gaan aanbieden. Liefst gecombineerd met creatieve vakken en Wetenschap & Techniek. Op dit moment gebeurt dit al wel met het Brabants Verkeersveiligheidslabel (BVL). Jaarlijks worden .b.v. verkeersouders activiteiten georganiseerd en wordt het Digitaal Activiteitenplan geactualiseerd.

Burgerschap

Jaarlijks werken wij aan een groot aantal van deze activiteiten, welke in een apart document staan vermeld.

Ook binnen het aanbod voor sociaal-emotionele ontwikkeling is aandacht voor andersdenkenden, andere culturen en onze eigen gemeenschap.

Een eigen mening leren ontwikkelen, waarbij respect wordt getoond en rekening gehouden wordt met anderen vinden wij hierbij van groot belang. Op deze manier werken wij actief aan burgerschap en socialisatie.

Wetenschap en Techniek

Maandelijks werken de kinderen een ochtend aan opdrachten uit de Techniektorens.

Daarnaast gaan de groepen 3-8 jaarlijks naar Techno Promo in Cuijk en worden bezoeken gebracht aan het Ixperium in Nijmegen.

Vanuit de Radboud universiteit worden gastlessen verzorgd in de groepen 5-8.

Zorg voor onze leerlingen

Als ouders een kind aanmelden op onze school, worden zij uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek met de directeur en vullen zij een aanmeldingsformulier in.

Als ouders en school besluiten tot plaatsing, worden met de betreffende leerkracht wenmomenten afgesproken. Na 6 weken volgt een eerste oudergesprek. Informatie vanuit de peuterspeelzaal (KIJK!) of dagopvang wordt, indien ouders akkoord zijn, met

ons gedeeld. Kinderen die in een hoger leerjaar instromen komen doorgaans eenmalig op visite voordat zij starten.

In de loop van het schooljaar volgen we de kinderen door gesprekken met de kinderen, observaties en driegesprekken. Relevante informatie wordt vastgelegd in ons digitale dossier ParnasSys. Daarnaast maken we gebruik van methodeafhankelijke toetsen en het CITO voor methodeonafhankelijke toetsen. Deze CITO-toetsen nemen we in januari/februari en mei/juni af. Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling gebruiken we SCOL (november en mei), dat zowel door kinderen (vanaf gr. 6) als ook door de leerkrachten wordt ingevuld.

Alle bovengenoemde gegevens worden in overzichten (Groepsoverzicht en Plan van Aanpak voor gedrag) geplaatst en komen tijdens de groepsbesprekingen met de intern begeleider aan bod. Er wordt dan vooral gekeken naar de benodigde individuele- en groepsinterventies. We kijken naar wat werkt en dus een succes criterium is of gaan op zoek naar alternatieven. Vervolgens analyseren we met het team de resultaten op groeps- en schoolniveau, formuleren wat wel en niet werkt en passen daar ons onderwijs op aan. In onze school wordt alle specifieke hulp, afgestemd op de onderwijsbehoeften van het kind, geboden binnen de groepen.

Door deze diepgaande analyses sluiten wij aan bij het aanbod, de leertijd en de instructie van onze kinderen.

Op onze school heeft in de periode 2009-2011 84% van de kinderen de school onvertraagd afgerond. Dit percentage is hoger dan op vergelijkbare scholen (77%). Het percentage zittenblijvers in 2015-2017 bedraagt 1% en dit is minder dan op vergelijkbare scholen en minder dan het landelijk gemiddelde.

Sinds 1 augustus 2014 kennen we de Wet Passend Onderwijs en horen wij met onze school bij het samenwerkingsverband Stromenland (25-07).

Samen met alle scholen binnen dit verband zorgen we ervoor dat ieder kind een passende plaats krijgt. Dit kan op De Bongerd zijn, maar ook op een school voor Speciaal (Basis)Onderwijs.

Voor kinderen met een eigen leerlijn of een arrangement vanuit Stromenland, wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld, waarin de (on)mogelijkheden staan aangegeven. Dit wordt twee keer per jaar met ouders besproken en ondertekend. Mocht blijken, dat wij als Bongerd niet meer de school zijn waar het kind de beste ontwikkelingskansen heeft, dan wordt in gezamenlijkheid en goed overleg naar een nieuwe school gezocht. Vaak is hierbij dan een externe deskundige betrokken.

Onze werkwijze staat nader uitgewerkt in een aantal documenten:

- Aanne- en instroombeleid
- Doorstroombeleid
- Zorgplan
- Schoolondersteuningsprofiel
- Hoogbegaafdheidsbeleid

Eigen Ambities

Wij gaan er vanuit dat betere leerkrachten leiden tot betere lessen en dus tot hogere opbrengsten. Daarom hebben wij onderstaande ambities geformuleerd.

Onze onderwijskundige ambities voor 2019-2023:

- We gaan verder met ons te ontwikkelen als een Professionele LeerGemeenschap, waardoor gedeeld leiderschap ontstaat (Ambitiekaart zie bijlage)
- We professionaliseren ons verder in EDI (Ambitiekaart zie bijlage)

- We bepalen welke interventies (niet) werken; succescriteria worden vastgelegd in de groepsoverzichten
- De afgesproken interventies zijn duidelijk zichtbaar binnen de groepen
- We gaan didactische ondersteuning visualiseren binnen de groepen
- We beperken differentiatie, maar gaan vooral veel herhalen en automatiseren
- We gaan de opbrengsten van het Taal-onderdeel Technisch lezen versterken (Ambitiekaart bijlage)
- We gaan de opbrengsten van het Taal-onderdeel Begrijpend lezen versterken (tevens speerpunt Optimus) en ontwikkelen hiervoor een Ambitiekaart
- We gaan een bieb in de school realiseren
- We onderzoeken of we activiteiten kunnen integreren: WO, Techniek & Wetenschap, Crea, Cultuur, Burgerschap
- We gaan groepsdoorbrekend werken
- We borgen onze afspraken t.a.v. GIP, PBS en Coöperatief leren
- Tijdens de PLG-werkbijeenkomsten gaan we Lesson Study inzetten als vorm van teamleren
- We gaan verder met het ontwikkelen van het Rapportfolio
- We ontwikkelen nieuwe Kwaliteitskaarten bijv. Burgerschap

Onze onderwijskundige ambities voor ICT 2019-2023:

- We gaan starten met de Parro-app
 - We leren werken met Office 365, WOOW en Share-point
 - We gaan Snappet uitbreiden naar gr. 5/6 en 3/4
 - We gaan ons verdiepen in het programma Read en Write
 - Er komt een aanbod voor mediawijsheid
 - Gr. 1/2 en 7/8 krijgen een nieuw digibord
- Naar aanleiding van tussentijdse evaluaties passen we onze jaarlijkse doelen steeds aan. Bovenstaande staat uitgewerkt op de Ambitiekaart ICT (zie bijlage)

Aanschaf nieuwe methoden 2019-2023:

- Schatkist (2019)
- Estafette gr. 4-8 (2019)
- Blits gr. 5/6 (2019)
- Blits gr. 7/8 (2020)
- Leesboeken voor de schoolbieb (2019)
- Engels (2019)
- Taal en Spelling in Beeld (vanaf 2021)
- Pennenstreken gr. 6-8 (2019)
- Fonemisch Bewustzijn (2019)
- Leerlijn Creativiteit (mogelijk i.c.m. andere vakken)
- Verkeersmethode

2.3 Pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat vanuit de koers van Optimus

Optimusscholen hebben aandacht voor de alle aspecten die ertoe doen om leerlingen zich optimaal te laten ontwikkelen. Kinderen kunnen alleen gedijen in een pedagogisch-didactisch klimaat waarin zij zich kunnen ontplooiën. We willen graag dat leerlingen mede-eigenaar zijn van hun leer- en ontwikkelproces, dat zij onderdeel uitmaken van een groep en dat ze zelfsturing kunnen geven aan hun leven. Competentie, verbondenheid en autonomie zijn onderdeel van het onderwijsleerproces en basis voor een goed pedagogisch-didactisch klimaat.

Iedere school van Optimus voert een veiligheidsbeleid waarbij de veiligheid en het welbevinden van de leerlingen jaarlijks via het SEO-instrument wordt gemonitord. Daarnaast wordt om de twee jaar de tevredenheid en de veiligheid gemonitord d.m.v. de tevredenheidsvragenlijst waarin veiligheid expliciet is opgenomen. Iedere school heeft

een aanspreekpunt in het kader van het veiligheidsbeleid (anti-pestcoördinator). Optimus heeft ook een integriteitsbeleid opgesteld.

2.4 Pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat vanuit de visie van de school

Basiskwaliteit (SK2)

Pedagogisch klimaat

Als Bongerd hechten wij veel waarde aan respect, veiligheid en eigenwaarde.

Wij vinden het belangrijk dat iedereen binnen onze school zich op een constructieve manier uit. Samen met ouders, de MR, team en Kinderraad hebben we hiervoor de Kwaliteitskaart Gedragsverwachtingen ontwikkeld.

Wij vinden rust en orde essentieel; hiervoor gebruiken we een aantal afspraken uit het PBS-programma. Als de zoemer gaat, gaan de kinderen op een vaste plaats in de maatjesrij staan; de leerkrachten halen de kinderen volgens een vaste volgorde buiten op en nemen deze mee naar binnen. In de groep kunnen de kinderen muntjes verdienen, zodat hun gedrag positief beloond wordt.

Kinderen eigen regie leren hebben en eigen keuzes leren maken staat bij ons hoog in het vaandel. We houden dan ook driegesprekken, waarin de ouders samen met de leerkracht en het kind bespreken wat al goed gaat en waaraan het kind bewust wilt gaan werken.

Als school hebben we een pestprotocol, dat gelukkig zelden wordt gebruikt.

Vanuit een rustige, veilige en voorspelbare sfeer willen wij onze didactiek verder vormgeven.

Didactisch klimaat

Bij onze didactische keuzes laten wij ons leiden door een aantal overtuigingen uit de cognitieve psychologie:

- Kennis gaat voor vaardigheden
- Alle kinderen leren nagenoeg op dezelfde manier
- Intelligentie is geen vaststaand gegeven; het is ontwikkelbaar
- Kennis is essentieel; hoe meer je weet, hoe meer je kunt aanhaken bij al bestaande kennis en erbij kunt leren
- Kinderen zijn meer hetzelfde dan verschillend; voorkennis is het enige verschil
- Voorkennis betekent minder cognitieve overload
- Vanuit deze kennis kom je tot creativiteit
- Motivatie ontstaat als iets lukt
- Nieuwe stof vraagt om directe instructie; geen zelfontdekkend leren
- Leren door middel van directe feedback (Marzano R., 2014).

De start van een les bestaat bij ons altijd uit het bespreken van het lesdoel (concept en vaardigheid) en het ophalen van voorkennis (wat weet het kind al van deze materie?). Daarna volgt heldere en doelgerichte instructie aan de hele groep, indien mogelijk aan de twee jaargroepen tegelijk. De instructie bestaat uit uitleggen, voordoen en modelleren.

Daarna wordt de opdracht samen ingeoeffend en pas als dit lukt, gaan de kinderen zelfstandig aan de slag met bijvoorbeeld automatisering. Ook de sterkere kinderen doen hieraan mee, omdat dit een vaardigheid is die oefening vraagt. Voor kinderen die langer of andere instructie nodig hebben, heeft de leerkracht zo ruimte om deze te bieden. Dit kan zijn aan kinderen die langer en meer begeleiding nodig hebben, maar ook aan kinderen die behoefte hebben aan verdieping en extra uitdaging. Zo wordt tijdens de instructie tegemoetgekomen aan individuele verschillen. Wij waken ervoor dat de extra instructie geen begeleide verwerking wordt, maar vooral een instructie op maat. De feedback die we geven, is zowel proces- als ook resultaatgericht.

De verwerking stemmen we eveneens af op de behoefte van het individuele kind bijv. met verrijkingsprogramma's. Aan het eind van de les evalueren we met alle kinderen zowel het proces als ook het product. We bespreken of ze het lesdoel behaald hebben. Samengevat: We geven instructie volgens het EDI-model, dat gekenmerkt wordt door

introductie (benoemen doel en ophalen voorkennis), instructie (uitleggen, voordoen en hardop denken), begeleide inoefening (samen oefenen), zelfstandig verwerken en evalueren.

Veiligheidsbeleid (SK1)

De Bongerd heeft een digitaal uitgewerkt schoolveiligheidsplan (SVP). In het plan worden de fysieke veiligheid, de sociale veiligheid en de indeling van het schoolveiligheidsplan beschreven. Dit zijn afspraken en maatregelen die nodig zijn, om de veiligheid van kinderen en medewerkers te waarborgen.

Eens per vier jaar wordt dit SVP geëvalueerd en ondertekend door de MR.

Dagelijks is er een aantal mensen belast met het waarborgen van de veiligheid:

- Preventiemedewerker (conciërge)
Deze medewerker voert, samen met de directeur, eens per vier jaar de RisicoInventarisatie en Evaluatie (RI&E) uit en zorgt dat eventuele acties worden uitgevoerd. Jaarlijks wordt het bijbehorende plan van aanpak aangepast en de MR hieromtrent geadviseerd.
- Eenmaal per jaar vindt controle van het brand- en inbraakalarm plaats
- Twee vertrouwenspersonen
Deze personen kunnen benaderd worden door kinderen, ouders of teamleden als zij een ongewenste situatie ervaren en dit willen bespreken bijv. bij machtsmisbruik. Indien noodzakelijk kunnen zij doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon.
- Twee pestcoördinatoren (Vertrouwenspersonen)
Zij zijn aanspreekpunt voor kinderen, ouders en teamleden als zij zich gepest voelen.
- Drie Bedrijfshulpverleners (BHV-ers)
Zij verlenen eerste hulp, houden de EHBO-materialen op orde, zorgen dat er ontruimingsoefeningen worden gehouden en updaten het ontruimingsplan van school.
- Twee keer per jaar (oktober/mei) vullen de kinderen (gr. 6-8) en alle leerkrachten de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL) in. Dit betreft tevens de veiligheid. Deze resultaten worden besproken tijdens het driegesprek met kinderen en ouders.

- Eens per twee jaar wordt de Werken Met Kwaliteit in het Primair Onderwijs (WMK-PO) vragenlijst uitgezet bij ouders, kinderen (gr. 6-8) en teamleden. Dit betreft de sociale veiligheid en tevredenheid (bovenschoolse module).
- Eens per twee jaar wordt de Kinderraad gevraagd naar hun tevredenheid ten aanzien van de school; dit is te lezen in de notulen van de Kinderraad.
- Jaarlijks wordt de Quickscan van WMK-PO door het team ingevuld. Onderwerpen als Schoolklimaat en Communicatie komen eens per vier jaar aan bod.
- In de teamkamer hangen protocollen met foto's van kinderen, hoe te handelen bij problemen.

Eigen Ambities

Eigen ambities op pedagogisch-didactisch gebied:

- We hebben de Kwaliteitskaart Gedragsverwachtingen ontworpen en besproken met kinderen, ouders en elkaar. Deze blijven we jaarlijks en indien nodig eerder, bespreken, toepassen en aanpassen
- We borgen de PBS-afspraken en spreken elkaar daarop aan
- We verbreden en borgen de afspraken van Coöperatief leren (Kwaliteitskaart)
- We updaten en borgen de GIP-afspraken (Kwaliteitskaart)
- We stimuleren feedback geven aan elkaar

Eigen ambities op gebied van veiligheid:

- We updaten het speelplein, waarbij veiligheid gewaarborgd blijft
- We anticiperen op eventuele aandachtspunten uit de WMKPO-vragenlijst
- Kinderen hebben steeds vaker overgewicht. Daarom ontwikkelen we de Kwaliteitskaart Lunch- en traktatiebeleid

3 Personeelsbeleid

3.1 Personeelsbeleid vanuit de Koers Wereldonderwijs!

Leren stimuleren

Optimus stimuleert scholen om zich te ontwikkelen tot lerende organisaties. In een lerende organisatie zijn medewerkers betrokken, energiek en kunnen kritisch reflecteren op hun eigen lespraktijk. Ze zijn in staat om hun lespraktijk te onderzoeken en te verbeteren. Binnen Optimus wordt het ontwikkelen van een lerende houding en het stimuleren van onderzoek op verschillende manieren ondersteund, zoals het leren van en met elkaar in netwerken, professionele leergemeenschappen (PLG's), in onderzoek met kennisinstellingen, door professionaliseringsaanbod in de Optimus (E-)Academie et cetera.

Het pedagogisch en didactisch handelen van de leraren wordt verdiept door vormen als Lesson Study, beeldbegeleiding en trainingen op specifieke onderwerpen. Ook worden leeractiviteiten ingezet om het informeel leren te stimuleren door bijvoorbeeld intervisie en collegiale consultaties.

Voor leerkrachten is het mogelijk om een masteropleiding te volgen. Daarnaast organiseert Optimus in samenwerking met twee andere stichtingen de master EN op locatie. De master op locatie kent een modulaire opbouw en leerkrachten krijgen langer de tijd om een master te behalen (binnen vijf jaar i.p.v. twee jaar).

In 2019 wordt het sociaal intranet gelanceerd. Een interactief leerplein voor alle medewerkers van Optimus, waarbij de doelen gericht op kennisontwikkeling en kennisdeling gerealiseerd kunnen worden.

Van start- via basis- naar vakbekwaam

Optimus investeert in nieuwe leerkrachten door intensieve samenwerking met de PABO in het Opleiden in de school (er zijn per augustus 2019 tien opleidingsscholen binnen Optimus). Daarnaast is er voor startende leerkrachten een eigen traject (*'Een Vliegende start'*) dat zorgt voor een begeleiding op maat van start- via basis- naar vakbekwaam.

Onderwijskundig en persoonlijk leiderschap

Bevlogen schoolleiders maken het verschil. Uit onderzoek blijkt dat schoolleiders grote invloed hebben op de kwaliteit van de brede opbrengsten. Optimus investeert in het persoonlijk en onderwijskundig leiderschap van de schoolleiders door gerichte professionalisering in te zetten. Het professionaliseren van schoolleiders kent verschillende vormen: collectief met elkaar, in kleine supervisiegroepen, in projectgroepen, PLG's en individueel.

Talent ontwikkelen

Optimus kijkt hoe de beschikbare kennis en vaardigheden beter en productiever ingezet kunnen worden. Als de taken aansluiten bij de sterke punten van medewerkers dan zal niet alleen het werkplezier en de duurzame inzetbaarheid toenemen maar ook de prestaties. Dit betekent dat Optimus meer inzicht krijgt in welke talenten er al zijn en welke functies en talenten voor de organisatie cruciaal zijn op de langere termijn.

Nieuw beleid t.a.v. de gesprekkencyclus

Tijdens het schrijven van dit schoolplan wordt een nieuwe opzet van de gesprekkencyclus ontwikkeld waarbij ontwikkeling centraal komt te staan.

Het Huis van Werkvermogen zal een belangrijk onderdeel worden van de nieuwe opzet. In het huis staan alle factoren die medebepalend zijn voor iemands werkvermogen, duurzame inzetbaarheid. De uitdaging ligt in het vinden van een balans tussen de persoonlijke bronnen (de onderste drie verdiepingen) en het werk (de bovenste verdieping).

Met een goede balans is er sprake van een goed werkvermogen waar werknemer en werkgever beiden verantwoordelijk voor zijn.

Lerarentekort

Zoals bekend is er sprake van een fikse spanning op de onderwijsarbeidsmarkt. De komende jaren zal het lerarentekort naar verwachting oplopen. Optimus zoekt actief naar oplossingen voor een naderend tekort. Dat uit zich onder meer in het intensiveren van opleiden in de school, boeien en binden van Lio's en andere aanstaande leraren, het ophogen van de benoemingsomvang van collega's en het investeren in medewerkers t.b.v. hun professionele groei. Ook zijn er extra medewerkers aangenomen (bovenop de benodigde formatie).

3.2 Personeelsbeleid vanuit de school

Basiskwaliteit

De maatschappij vraagt afstemming en voorbereide kinderen. Als school willen wij daarom blijven ontwikkelen en vernieuwen. Om dit te realiseren is het nodig dat teamleden individueel en als team samen blijven leren; een lerende organisatie. Bij alles wat wij doen, vragen we onszelf steeds opnieuw af of dit bij ons motto 'Leren is prachtig; samen is krachtig!' en onze visie past. Zo niet, dan doen we het niet. Alles wat we afspreken leggen we vast op Ambitie- en Kwaliteitskaarten.

Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn voor ons:

- EDI (heldere instructie, modellen)
- GIP (blokje, stoplicht, stokjes)
- Coöperatieve vormen
- Differentiatie (beredeneerd afwijken)
- PBS-afspraken (muntjes en groepsbeloningen voor positief gedrag)
- Motto in school zichtbaar maken
- Gedragsverwachtingen borgen
- Feedback geven

Als team hebben we gekozen te willen groeien naar een professionele leergemeenschap. Een cultuur waarin we van elkaar leren, elkaar feedback geven en elkaar inspireren. Op vaste tijden komen we met het hele team bij elkaar voor een werkbijeenkomst, waarin we onderwijsinhoudelijke onderwerpen bespreken. Samen aan een onderwerp werken verhoogd de betrokkenheid.

Gesprekkencyclus

Ter vervanging van de functionerings- en beoordelingsgesprekken zijn we in schooljaar 2018-2019 gestart met het voeren van Ontwikkelgesprekken. Uitgangspunt hierbij is de persoonlijke- en schoolontwikkeling. De nieuwe werkwijze is door alle teamleden als positief ervaren. Binnen Optimus wordt deze opzet verder vorm gegeven.

Naast deze gesprekken worden er observaties en flitsbezoeken door de directeur uitgevoerd. Deze zijn niet vooraf afgesproken, omdat wij het belangrijk vinden de praktijk van alle dag te ervaren.

Observaties door de taalcoördinator en de IB-er worden besproken met de collega's en de directeur. Bij elkaar in de groep kijken realiseren wij door met het hele team naar video-opnamen te bekijken. Zo leren wij van en met elkaar. We benoemen sterke- en verbeterpunten, die het collegiaal leren versterken. Verslagen worden opgeslagen in het directie-dossier.

De directeur voert ontwikkelgesprekken met het College van bestuur en is RDO geregistreerd schoolleider.

Taakbeleid

De functie van leerkracht bestaat uit een aantal onderdelen n.l. lesgevende taken en tijd voor voorbereiding etc.(opslagfactor). Daarnaast schooltaken, professionalisering en duurzame inzetbaarheid. De bemensing van de groepen en alle taken worden besproken met het team en vastgelegd in het Werkverdelingsplan. Daarna wordt met collega's individueel bekeken of de verdeling passend is. In overleg kan gekozen worden voor meer of minder lesgevende taken. Alles

deze uren wordt besproken met de betreffende collega en digitaal vastgelegd in Cupella. Als team hebben wij gekozen voor het CAO-overlegmodel, zodat in overleg besloten kan worden voor meer of minder lesgevende taken.

Scholing

Een van onze overtuigingen is, dat kennis voor vaardigheden gaat.

Ontwikkelen gebeurt dan ook door professionalisering. De meest effectieve vorm hiervan is teamleren. Hiervoor worden per schooljaar een aantal studiedagen ingepland.

In sommige situaties is het zinvol individuele scholing te volgen, gekoppeld aan persoonlijke doelen.

Beide vormen van scholing worden besproken in het ontwikkelgesprek, vormen onderdeel van de normjaartaak en worden in Cupella verwerkt onder 'studiedagen'.

Per mei 2019 hebben we WOOW, het platform voor kennisontwikkeling en kennisuitwisseling, waar alle medewerkers gebruik van kunnen maken.

Begeleiding

Nieuwe leerkrachten (Startbekwaam) worden vrijgesteld van taakuren. Tevens krijgen zij in Cupella 40 uur extra duurzame inzetbaarheid om te integreren in de nieuwe werksituatie. Vanuit Optimus worden deze collega's begeleid met o.a. video-coaching. Dit staat uitgewerkt in het document 'Vliegende start' van Optimus.

Verder hebben leerkrachten de mogelijkheid te ontwikkelen tot Basis- en Vakbekwaam.

Eigen ambities

Zoals hiervoor reeds beschreven werken wij op De Bongerd sinds dit schooljaar met het voeren van ontwikkelgesprekken. Hierin komen de verschillende mogelijkheden van ontwikkelen aan bod. Ontwikkelen gebeurt door gezamenlijke teamstudiedagen, al dan niet met expertise van buitenaf, werkbijeenkomsten (PLG) en individuele scholing. Met individuele scholing willen we bereiken, dat collega's hun kwaliteiten optimaal kunnen ontplooien, zowel voor zichzelf als voor onze school

4 Kwaliteitszorgsysteem

4.1 Kwaliteitszorg binnen Optimus

Kwaliteit is geen toeval. Optimus hanteert een kwaliteitszorgsysteem waarin de verschillende niveaus van de organisatie zijn verbonden. De onderlegger wordt gevormd door de 5 kwaliteitsvragen:

- Doen wij de goede dingen? (plan)
- Doen wij de dingen goed? (do)
- Hoe weten wij dat? (check)
- Vinden anderen dat ook? (check)
- Wat doen wij met die kennis en informatie? (act)

De uitwerking vindt plaats op Optimus en schoolniveau in interactie met elkaar en met de omgeving. Het gesprek over kwaliteit wordt op alle niveaus gevoerd formeel en informeel. Daarbij hanteren we de taal uit Wereldonderwijs! en geven invulling aan de onderdelen die daarin staan genoemd, vertaald naar de situatie op de eigen school. Het kwaliteitszorgsysteem wordt uitgewerkt in verschillende kwaliteitsdocumenten die in elkaar grijpen. Er worden verschillende instrumenten gehanteerd, zoals data uit het leerlingvolgsysteem, schoolbezoek, audits, vragenlijsten et cetera.

Ieder jaar worden de bovenschoolse speerpunten van Optimus in de jaaragenda gedeeld. De projectgroepen, bestaande uit directeuren, leraren en staf, verdiepen zich in de speerpunten en werken e.e.a. nader uit voor de organisatie. Zo ontstaan bijvoorbeeld kwaliteitskaarten en beleidsdocumenten.

Verantwoording en dialoog

We leren van en met elkaar en monitoren systematisch de kwaliteit, door gebruik te maken van data en door gesprek. Jaarlijks bezoekt het CVB alle scholen waarbij de speerpunten uit de jaaragenda met directeur, IB-er en team worden besproken. Het CVB gaat tevens in gesprek met de leerlingenraad en met ouders.

Ieder jaar evalueert de school haar jaarplan om op basis van de evaluatie tot een nieuw plan te komen. Daarnaast hanteert Optimus een systeem van externe en interne auditing. Deze audits geven belangrijke informatie over de ontwikkeling van de school en geven input voor het volgende jaarplan. Een keer in de vier jaar wordt centraal de zelfevaluatie op basiskwaliteit afgenomen.

Optimus legt jaarlijks publiekelijk verantwoording af door het jaarverslag. Een beknopte, toegankelijke versie (factsheet) wordt met alle betrokkenen bij de school gedeeld.

Kwaliteitscultuur

Er is bij Optimus een kwaliteitscultuur die zich kenmerkt door de focus op het primaire proces, de professionele houding van de leraren en directeuren, het inzicht van het CvB op de kwaliteit van de scholen, de gerichtheid op verbetering onder andere door kennisontwikkeling en kennisverdieping. Binnen de organisatie is er veel aandacht voor scholing en onderzoek.

Optimus is een organisatie die de leraar en het kind, leren en onderwijzen, centraal stelt. De mens creëert kwaliteit, een systeem doet dat niet. Een systeem kan wel voortdurende reflectie, kwaliteitsbewustzijn, feedback en ontwikkeling ondersteunen.

4.2 Kwaliteitszorg vanuit de school

Basiskwaliteit

Als Bongerd hanteren wij een stelsel van kwaliteitszorg.

Ons schoolplan 2019-2023 is gebaseerd op ontwikkelingen die wij belangrijk achten. Input hiervoor is verkregen door het voorgaande jaarplan en schoolplan te evalueren, het afnemen van tevredenheidsenquêtes, het analyseren van de NRO-rapportage, een externe audit, schoolbezoek College van Bestuur, het Koersplan van Optimus en uiteraard onze eigen wensen.

Verantwoording en dialoog

Verantwoording

Ons motto 'Leren is prachtig; samen is krachtig!' impliceert dat wij samenwerking hoog in het vaandel hebben staan. Als school zoeken wij nadrukkelijk het contact met ketenpartners. De driehoek ouders, kind en school vormt hierbij het uitgangspunt. Samen met het kind en (liefst beide) ouders bespreken we in de driegesprekken wat er goed gaat en wat nog ontwikkeling behoeft. Ter voorbereiding op dit gesprek gaan ouders en kind thuis in gesprek aan de hand van een aantal vooraf toegestuurde richtvragen en het Rapportfolio.

Daarnaast is er contact met de tussenschoolse- en buitenschoolse opvang. Zij ontvangen, net als alle ouders, onze digitale nieuwsbrief. Per augustus 2019 starten wij met de Parro-app, waardoor nog meer directe communicatie mogelijk is.

In ons gebouw werken verder een kinderfysiotherapeut en een logopediste, die nauw in contact staan met de betreffende leerkrachten en ouders.

Overige samenwerking zoeken we met het gemeenschapshuis in het dorp, Heemkundekring en Catharinahof in Grave.

Regelmatig vragen we aan ouders mee te denken in werkgroepjes, vragen hun mening via een korte enquête en overleggen met de Ouderraad, Kinderraad en de Medezeggenschapsraad.

Om te weten hoe tevreden betrokkenen over onze school zijn, zijn in maart 2019 de Optimus-Tevredenheidsonderzoeken bij ouders, team en kinderen (groep 5-8) afgenomen.

Ouders	> Ingevuld door 60% (Kwalificatie: Goed)	
	> Waardering Tevredenheid	6,9
	Veiligheid	7,1
	Welbevinden	7,2
Kinderen	> Ingevuld door 98% (Kwalificatie: Uitstekend)	
	> Waardering Tevredenheid	7,0
	Veiligheid	7,9
	Welbevinden	7,4
Team	> Ingevuld door 78% (Kwalificatie: Uitstekend)	
	> Waardering Tevredenheid	7,3
	Veiligheid	8,1
	Welbevinden	7,4

Ons jaarplan aan het eind van ieder schooljaar geëvalueerd en vastgelegd in een jaarverslag. Het jaarverslag wordt besproken in de MR, met het College van Bestuur, op de website geplaatst en aan de inspectie van het onderwijs aangeboden.

Het College van Bestuur komt jaarlijks een dag in Gassel op visite. Zij leggen dan klassenbezoeken af, praten met ouders, kinderen, IB en directie en koppelen hun bevindingen tijdens een teamoverleg en middels een verslag terug.

Kwaliteitscultuur

Jaarlijks hebben we een aantal studiedagen, samen met een externe adviseur. Daarnaast komen wij tweewekelijks bij elkaar, waarin we bespreken welke ontwikkelingen we verder vorm willen geven.

Voor deze bijeenkomsten hanteren we een vaste agenda, waarbij verzamelde data en theoretische onderbouwing vanuit recente literatuur essentiële onderdelen uitmaken. Ter afsluiting stellen wij ons steeds de vraag: 'Wat is het onderwijs er vandaag beter door geworden?' en leggen gemaakte afspraken vast op de digitale afsprakenlijst. Iedere bijeenkomst wordt tevens afgesloten met een doel en een planning voor de volgende keer.

Eigen ambities

- Hoge verwachtingen geven meer kans op hogere resultaten.

We hanteren minimaal de Optimus-norm van 70% niveau I, II en III. Maar daarnaast hebben wij op grond van diepgaande analyses hogere verwachtingen per vakgebied geformuleerd.

De resultaten van CITO en methodetoetsen worden tijdens de groepsbesprekingen met de IB besproken. Daarnaast worden de CITO-trends op schoolniveau twee keer per jaar met het hele team bekeken en worden verbeteracties vastgelegd.

- We zetten toetsen in, om te kunnen zien wat een kind nodig heeft (formatief toetsen)

- In groep 7/8 en ook steeds meer in groep 5/6 maken we gebruik van Snappet

- Vooraf toegestuurde denkvragen voor een gesprek, het Rapportfolio en de driegesprekken zijn voor ons manieren om de kinderen als volwaardige partner te kunnen zien. Uiteindelijk is het belangrijk dat juist zij zien hoe het gaat en willen verbeteren. Dit is dan ook de reden dat wij veel belang hechten aan het bespreken van de vaardigheidsgroei (de groei ten opzichte van het kind zelf). Dit doen we twee keer per jaar naar aanleiding van de CITO-scores.

5 Algemene informatie

Omgaan met sponsorgelden

Optimus volgt het landelijk convenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs sponsoring" dat in 2019 is verlengd tot eind 2019. Na evaluatie zal dit convenant waarschijnlijk in 2020 vernieuwd worden.

In dit landelijk convenant hebben 11 partijen, waaronder de Nederlandse staat, de besturenorganisaties po en vo en de werknemer- en werkgeversorganisaties vastgelegd binnen welke kaders sponsoring van scholen kan plaatsvinden.

De meeste belangrijke punten uit het convenant betreffen:

- Sponsoring in het onderwijs moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke of lichamelijke gesteldheid en ontwikkeling van leerlingen. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en het fatsoen. De sponsor mag geen voordeel trekken uit onkunde of goedgelovigheid van leerlingen.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs, de scholen en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de door de school en het schoolbestuur aan het onderwijs gestelde kwalitatieve eisen.
- De continuïteit van het onderwijs mag niet in gevaar komen doordat op enig moment sponsormiddelen wegvallen.

De (gehele) medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht wanneer de school een sponsorovereenkomst wil aangaan.

Evenredige vertegenwoordiging vrouwen in de schoolleiding

Per 1 januari 2017 was de verhouding man/vrouw bij directeuren 40% man en 60% vrouw. Optimus kent per 1 januari 2019 een verdeling van 25% man en 75% vrouw.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG is op Optimus-niveau opgepakt door de privacy-taskforce. Namens zeven schoolbesturen zorgen zij voor nodige informatie en afspraken die de besturen in de eigen organisatie verder implementeren en borgen.

6 De ambities op een rij

Onze onderwijskundige ambities voor 2019-2023:

- We gaan verder met ons te ontwikkelen als een Professionele LeerGemeenschap, waardoor gedeeld leiderschap ontstaat
- We professionaliseren ons verder in EDI
- We bepalen welke interventies (niet) werken; succescriteria worden vastgelegd in de groepsoverzichten
- De afgesproken interventies zijn duidelijk zichtbaar binnen de groepen
- We gaan didactische ondersteuning visualiseren binnen de groepen
- We beperken differentiatie, maar gaan vooral veel herhalen en automatiseren
- We gaan de opbrengsten van het Taal-onderdeel Technisch lezen versterken
- We gaan de opbrengsten van het Taal-onderdeel Begrijpend lezen versterken (tevens speerpunt Optimus) en ontwikkelen hiervoor een Ambitiekaart
- We gaan een bieb in de school realiseren
- We onderzoeken of we activiteiten kunnen integreren: WO, Techniek & Wetenschap, Crea, Cultuur, Burgerschap ('Alles in een'/ IPC?)
- We gaan groepsdoorbrekend werken
- We borgen onze afspraken t.a.v. GIP, PBS en Coöperatief leren
- Tijdens de PLG-werkbijeenkomsten gaan we Lesson Study inzetten als vorm van teamleren
- We gaan verder met het ontwikkelen van het Rapportfolio
- We ontwikkelen nieuwe Kwaliteitskaarten bijv. Burgerschap

Onze ambities voor ICT 2019-2023:

- We gaan starten met de Parro-app
 - We leren werken met Office 365, WOOW en Share-point
 - We gaan Snappet uitbreiden naar gr. 5/6 en 3/4
 - We gaan ons verdiepen in het programma Read en Write
 - Er komt een aanbod voor mediawijsheid
 - Gr. 1/2 en 7/8 krijgen een nieuw digibord
 - Teamscholing voor Office 365 en Prowise Brons en Zilver
- Naar aanleiding van tussentijdse evaluaties passen we onze jaarlijkse doelen steeds aan. Bovenstaande staat uitgewerkt op de Ambitiekaart ICT

Ambities voor aanschaf nieuwe methoden 2019-2023:

- Schatkist (2019)
- Estafette gr. 4-8 (2019)
- Blits gr. 5/6 (2019)
- Blits gr. 7/8 (2020)
- Leesboeken voor de schoolbieb (2019)
- Engels (2019)
- Taal en Spelling in Beeld (vanaf 2021)
- Pennenstreken gr. 6-8 (2019)
- Fonemisch Bewustzijn (2019)
- Leerlijn Creativiteit (mogelijk i.c.m. andere vakken)
- Verkeersmethode

Pedagogisch-didactisch beleid 2019-2023:

- We hebben de Kwaliteitskaart Gedragsverwachtingen ontworpen en besproken met kinderen, ouders en elkaar. Deze blijven we jaarlijks en indien nodig eerder, bespreken, toepassen en aanpassen
- We borgen de PBS-afspraken en spreken elkaar daarop aan
- We verbreden en borgen de afspraken van Coöperatief leren (Kwaliteitskaart)
- We updaten en borgen de GIP-afspraken (Kwaliteitskaart)
- We stimuleren feedback geven aan elkaar

Veiligheidsbeleid 2019-2023:

- Jaarlijks gaan de vertrouwenspersonen de groepen langs, zodat zij voor alle kinderen herkenbaar blijven
- We updaten het speelplein, waarbij veiligheid gewaarborgd blijft
- We anticiperen op eventuele aandachtspunten uit de WMKPO-vragenlijst
- Kinderen hebben steeds vaker overgewicht. Daarom ontwikkelen we de Kwaliteitskaart Lunch- en traktatiebeleid

Personeelsbeleid 2019-2023

- PLG-werkbijeenkomsten
- Studiedagen (teamscholing) met Academica Business College uit Amsterdam en met Frank Reinders (ICT)
- Individuele scholing
- Ontwikkelgesprekken

Kwaliteitszorgsysteem 2019-2023

- Planmatige bespreking van CITO-resultaten
- Jaarlijks 4 groepsbesprekingen met de IB
- Vastgelegde hoge doelen ten aanzien van Technisch- en Begrijpend lezen, Spelling en Rekenen
- Kritisch omgaan met summatieve toetsing; accent op formatief toetsen (methodetoetsen)
- Inzet van Snappet in gr. 7/8 optimaliseren, in gr. 5/6 uitbreiden en in gr. 3/4 starten
- Ambitie- en Kwaliteitskaarten zijn in juni 2020 compleet; daarna steeds tussentijdse evaluaties
- Tweejaarlijkse enquête Tevredenheid (Optimus), waarbij we door ouders, kinderen en team beoordeeld worden met minimaal een 7,5 maar liever met een 8.
- Interne Optimus-audit
- WMKPO-Quickscans
- EDI-opnamen bespreken
- Lesson Study verder implementeren
- Flitsbezoeken directeur
- Observaties door Taalcoördinator, IB en directeur
- Het nieuwe schoolplein is gerealiseerd
- In de groepen 3-8 wordt de vaardigheidsgroei met de kinderen besproken
- Het Rapportfolio wordt uitgebreid, waarbij de doorgemaakte ontwikkeling van het kind centraal staat

- Bijlage 1: Ambitiekaart PLG
- Bijlage 2: Ambitiekaart EDI
- Bijlage 3: Ambitiekaart Taal > Technisch lezen
- Bijlage 4: Ambitiekaart ICT
- Bijlage 5: Ondertekende instemming MR
- Bijlage 6: Infographic Naar de stip op de horizon
- Bijlage 7: Infographic Visie
- Bijlage 8: Infographic Schoolplan

Bijlage: Instemming schoolplan 2019-2023

Namens de MR van Basisschool De Bongerd

Plaats: Gassel

Datum: 6 juni 2019

Mevrouw Patricia Bongaarts,
Voorzitter MR Basisschool De Bongerd

Vaststelling schoolplan 2019-2023

Schoolbestuur Optimus

Plaats:

Datum:

Drs. H. van de Ven,
Voorzitter CVB Optimus